

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 3 (186) Reedel, 24. veebruaril 1956. a. VIII aastakäik

Nõukogude kultuuri ja teaduse uuele õitsengule

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei XX kongressil esitatud NLKP Keskkomitee aruandes ütles NLKP Keskkomitee esimene sekretär seltsimees N. S. Hruštšov: «Nõukogude rahvas lõikab meie maal teostatud suure kultuurirevolutsiooni vilja. Ühegi kapitalistlikul maal ei ole nii palju koole, tehnikume, kõrgemaid õppeasutusi, teadusliku uurimise instituute, katsejaamu ja laboratooriume, teatreid, kiubisid, raamatukogusid ja teisi kultuurihariussuikke asutusi nagu Nõukogude Liidus».

Nende sõnadega on väljendatud sügav fakt, mis näitab kujukat kommunistliku partei ja Nõukogude valitsuse hoolitsust meie rahva kultuuriliste tarvete rahuldamise, teaduse ja kultuuri igakülgse arendamise eest.

Nõukogude teaduse saavutused on suured ja vaieldamatud. Meie teadlased on lühikese ajaga suurepäraselt lahendanud aatomenergia saamise probleemi. Nad rikastavad meie maa energiatehnikaresurssi, töötavad edukalt rahvamajanduse arendamiseks ja meie kodumaa juugoleku kindlustamiseks. Nõukogude teadlaste jõupingutustega on loodud sellised tehnilise mõtte väljapaistvad saavutused nagu elektronarvutusmasinad, mitmesugused komplitseeritud töötavad aparaadid ja mehhanismid, edukalt lahendatakse mitmeid keerulisi teaduse ja tehnika arendamise probleeme.

Meie maal on ära tehtud suur töö kõrgema haridusega spetsialistide ettevalmistamiseks kõigile rahvamajandusharudele. Viienda viisaastaku jooksul laskisid Nõukogude Liidu kõrgemad õppeasutused välja üle 1 120 000 spetsialisti, s. o. 72% rohkem kui neljandal viisaastakul. Sealjuures laienes spetsialistide ettevalmistamine kõrgemates õhtustes ja kaugõppeasutustes; viiendal viisaastakul valmistisid kõrgemad õhtused ja kaugõppeasutused ette üle 260 000 spetsialisti — 2,7 korda rohkem kui eelmisel viisaastakul. Paranes keskmise kvalifikatsiooniga spetsialistide ettevalmistamine.

Nagu näitavad toodud arvud, on asja kvantitatiivse küljega kõik korras. Senisest tõsisemast tähelepanu tuleb pöörata aga spetsialistide ettevalmistamise kvaliteedile. Suureks puuduseks on kõrgemate koolide nõrk side praktikaga, tootmisega, mahajäämus tänapäeva tehnika tasemest. Noored insenerid ei saa kõrgemates õppeasutustes ikka veel küllaldaselt teadmisi konkreetse ökonomika ja tootmise organiseerimise küsimustes. Põhjalikult tuleb parandada üliõpilaste tootmispraktikat.

Näiteid oleku kohta pole vaja minna otsima kaugelt, teistest instituutidest või ülikoolidest. Nimetatud puudused on enamuses küllalt selgusega esindatud ka meil, Tallinna Polütehnikas Instituudis. Nii ei saa pidada normaalseks olukorda, kus näiteks keemia-mäeteaduskonna mäeosakonna üliõpilasi, kelledest tegelikult valmistatakse laia profiiliga mäeinsenerid, on suunatud korduvalt tööstuspraktikale Eesti NSV põlevkivibasseini kaevandustesse. Mäeosakonna IV kursuse üliõpilased on siiani kõik oma õppe- ja tööstuspraktikad (arvult 3) sooritanud Eesti NSV-s, ega oma seega üldse veel ettekujutust tõelistest allmaatöödest mitmekesiste kaevandamisviisidega.

Suureks puuduseks tuleb lugeda ka asjaolu, et spetsialistide ettevalmistamine mitmesugustele rahvamajandusharudele on senijani toimunud mitte lähuades nende rahvamajandusharude arendamise perspektiividest, vaid tunduval määral ministeeriumide ja keskasutuste põhjendamatudest ja tihti peale muutlikest avaldustest. Selline olukord on toonud endaga sageli kaasa vajaduse üht või teist eriala omandama asunud üliõpilaste ümberkvalifitseerimiseks. Kujukaks näiteks on siinkohal käesoleva õppeaasta algul läbiviidud ümberkvalifikatsioon vesiehitajatest tsiviilehitajateks ehitusteaduskonnas ja kütuste keemilise tehnoloogia eriharude üliõpilastest silikaatide keemilise tehnoloogia eriharude üliõpilasteks keemia-mäeteaduskonna vene õppekeelega õpperühmades. Sellised sobimatud muudatused mitte ainult ei häiri õppetöö normaalset teostamist, vaid valmistavad ka tihti pettumuse oma vallitud eriala armastavatele tulevastele spetsialistidele.

Kuendal viisaastakul astub meie maa uue suure sammu edasi kommunistliku ühiskonna võimsa materiaalse tootmisbaasi loomise teel. Samuti tuleb aga lahendada ka kõigi vajalike vaimsete eelduste loomise probleem selleks, et teostada see ajalooline üleminek kommunismi madalamalt faasilt tema kõrgemale faasile. Seoses sellega on kuenda vlie aasta plaani direktiivide projektis ette nähtud lähema viisaastaku jooksul põhiliselt ellu viia üldine keskharidus kõigis linnades ja maal. Keskkoolide vanemates klassides, kesk-eriõppeasutustes ja kõrgemates õppeasutustes eksisteerib veel väike õppemaks. Et luua soodsamaid tingimusi üldise keskhariduse teostamiseks ja noortele kõrgema hariduse omandamiseks, on otsustatud kaotada õppemaks alates uuest õppeaastast.

Eelpoolmargitud aruandekõnes ütles seltsimees N. S. Hruštšov: «Ükski ühiskondlik kord ei ole nii huvitatud teaduse arendamisest ja ei anna niisuguseid võimalusi tema arenguks nagu nõukogude sotsialistlik kord.»

Nende sõnadega märgitud kõik kohustab meid kõiki, igat üliõpilast ja õppejõudu üksikult andma oma parima selleks, et kogu jõu ja energiaga kaasa aidata meie tehnika ja teaduse edasi- viimisele. Kuigi nõukogude teadus ja tehnika on lühikese ajaga teinud grandioosid edusamme, pole saladuseks see, et üksikute aladel on meie teadus siiski ilmselt maha jäänud rahvamajanduse kasvavatest vajadustest ja mõnedes valdkondades ka teaduse saavutustest välismaal. Seepärast on tarvis väsimatult hoolt kanda sotsialistliku kultuuri igakülgse arendamise eest, sihikindlalt edendada nõukogude teadust ja tehnikat, tõsta tema osatähtsust kommunistliku ülesehitustöö praktiliste ülesannete lahendamisel.

Talvise eksamisesiooni tulemustega keemia-mäeteaduskonnas ei saa rahul olla ja seda eriti nooremate kursuste osas. Kui IV ja V kursuse, ja suurelt osalt ka III kursuse üliõpilased sooritasid eksamid peaaegu eranditult headele ja väga headele hinnetele, siis I ja II kursusel eksamite tulemused jäid tunduvalt tagasihoidlikemaks: terve rida üliõpilasi ei suutnud eksameid sooritada. Nii langeb eksamisesiooni jooksul teaduskonnas saadud 67-st mitterahuldavast hindest 56 ehk 84% I ja II kursuse õpperühmadele. Lisaks sellele ei ilmunud rida üliõpilasi II ja eriti I kursusel mõjuva põhjusega eksamitele, näiteks õpperühmast O-11 üliõpilased Rästas, Liiva jt. Seega eksamisesiooni lõpuks jäi kogu teaduskonna üliõpilaskonnast 54 üliõpilast ehk 11,5% võlgnikeks.

Üliõpilased, kes omasid eksamisesiooni viimase päeva lõpuks üle kahe võlgnevuse, kustutati üliõpilaste nimekirjast. Keemia-mäeteaduskonnas osutusid nendeks üliõpilased: Malin, (K-11), Lauk, Sentka, Velling (KS-12), Kask, Rumm (O-11).

Arvestades varemähkunuid üliõpilasi, on kokku I kursusel välja langenud 14 inimest. See on küllalt suur arv ja näitab, et I kursuse õpperühmades ei kujunenud sügissemestril tõsist õppimismeeleolu.

Kindlasti kujunes see eksamisesioon tõsiseks, kuigi kurvaks õppetunniks tervele reale üliõpilastele, kes seni suhtusid õppetöösse pealiskaudselt ja semestri jooksul ei töötanud pidevalt.

Vaatleme, kuidas kulges võlgade likvideerimine teaduskon-

nas. Võis loota, et võlgnevusi omavad üliõpilased püüavad vaeajal oma võlgnevused likvideerida, miluks omd neile loodud kõik tingimused. Kateedrites olid õppejõud kohal, planeeriti konsultatsioonide ajad, kuid kes jäid tulemata, olid üliõpilased. Amult moned, nagu Grebenkov (O-15), Virkus (K-31), Alling (O-51) õiendasid eksamid juba lähematel päevadel peale eksamisesiooni. Kanjuks aga suur arv üliõpilasi, nagu Vabaoja (K-11), Gerulaitis (KS-12), Puik (KS-32), Košovadskaja (KS-35), Erik, Nikkel, Kiireleid (O-31), Bogdanova, Flier (O-35), Idman, Liman, Tamm, Virgo (KS-52), Annus (O-51), kes taotlesid eksamisesiooni viimasel päeval luba eksami ümbertegemiseks eksamisesiooni sees ning seda ei saanud, sooritasid oma ainsa võlgneva eksami alles veebruaril kestel. Kui need üliõpilased olid juba kord valmis eksamit andma, miks siis ei võinud nad seda teha päev või paar hiljem. Nüüd aga jäi mulje, et eksami sooritamiseks loa taotlemise ajal nad tegelikult eksamiks tõsiselt valmistunud ei olnud.

Seega kevadise semestri alguseks võlgneke osas pilt oluliselt ei muutunud. Semestri esimesel nädalal sooritati mõningad eksamid, kuid 15. veebruariks oli teaduskonnas veel 35 üliõpilast-võlgnikku, peamiselt õpperühmadest O-21—10, O-41—5, KS-62—4 ja KS-42—3 võlglast.

Siiski suutis 20. veebruariks enamik üliõpilasi, kuigi suure vaevaga, sest peagu kõik saadud hinded ei küündi üle «rahuldava», likvideerida oma võlgnevuse. Samal ajal esines üliõpilasi,

kes ka järeleksamiteks ei valmistunud tõsiselt. Nii said kõrgemas matemaatikas teistkordseid mitterahuldava hinde üliõpilased Laansoo, Politanov, Katsep (O-21), füüsikas Skorohodov (O-45), kahes õppeaines — orgaaniline keemia ja vene keel sai teistkordseid mitterahuldava hinde üliõpilane Tehver (KS-42). Üliõpilane Uksti (O-21) aga ei püüdnudki, vaatamata oma lubadustele, eksamit õiendada. Praegu seisame olukorra ees, kus veel 12-l üliõpilasel esineb võlgnevusi ning arvatavasti enamusel neist tuleb instituudist lahkuda.

Töös võlgnikega osutusid teatavalt abi dekanaadile teaduskonna ühiskondlikud organisatsioonid, kuid põhilüli — rühmakolmik töötas suures osas rühmades väga nõrgalt. Neis rühmades, kus on välja kujunenud tugevad üliõpilaskollektiivid, moodus ka eksamisesioon normaalselt, nagu K-81, KS-82, KS-85, O-81, K-101 jt., kus ei esinenud ühtki eksamil läbikukkumist. Mõningates teistes rühmades, nagu O-25, KS-45, O-61 oli näha, et rühmaaktiiv tundis huvi ja tahtis midagi teha, kuna rühmades O-21 ja O-41 rühmakolmik ei suutnud luua rühmas ühtset kollektiivi. See peegeldus eeskätt semestri jooksul nõrgas õppedistsipliinis ja huvi puudumises õppimise vastu, mis paratamatult tõi kaasa ebaõnnestumisi eksamisesioonil. Korraliku ning pideva töö juures semestri jooksul oleks neid aga palju vähem.

E. PETUHOV,
keemia-mäeteaduskonna dekaani asetäitja

MUST NIMEKIRI

NEIST KES 20. VEEBUEARIL LÕPPENUD TÄHTAJAKS EI SUUTNUD VÕI EI VIITSINUD ÕIENDADA OMA VÕLGU TALVISEST EKAMISESSIOONIST:

I. Ehitusteaduskond.

- Randrüüt, V. (E-21)
- Sepp, Ü. (EV-43)
- Rohtmaa, T. (E-22)
- Uibo, P. (E-22)
- Tael, A. (EV-23)
- Tiisler, H. (EV-23)
- Vilde, I. (EV-23)
- Sepp, T. (EA-24)
- Burkivski, O. (E-25)
- Tambur, P. (EA-24)
- Buklova, E. (E-25)
- Jakovova, E. (E-25)
- Krontsenko, T. (E-25)
- Kufikov, V. (E-25)
- Jaigna, A. (E-63)
- Zotikova, S. (E-25)
- Vassiljeva, V. (E-25)
- Lüüs, R. (E-42)
- Tutt, V. (E-83)
- Lepp, A. (EA-44)
- Väin, U. (EA-44)
- Bukin, A. (E-45)
- Brodjanskaja, M. (E-45)
- Nii, Z. (E-45)
- Pitsugin, E. (E-45)
- Polištuk, V. (E-45)
- Pirker, L. (E-61)
- Loog, H. (E-85)
- Gamburg, I. (E-85)
- Gamburg, D. (E-85)
- Ezova, N. (E-85)

- Irdoja, A. (E-103)
- Vašukov, A. (E-105)
- õiger, K. (E-21)

II. Mehaanikateaduskond.

- Telgmaa, T. (MS-22)
- Methusalem, H. (MS-22)
- Luup, V. (ME-23)
- Müürsepp, T. (ME-23)
- Neider, V. (ME-23)
- Einberg, A. (MT-24)
- Lätt, R. (MT-24)
- Belov, E. (MA-26)
- Kuimet, I. (MA-26)
- Kaal, A. (MM-41)
- Raidmaa, E. (MM-41)
- Toman, H. (MM-61)
- Runthal, P. (MT-64)
- Reikop, T. (ME-83)
- Josset, G. (MM-85)
- Plesovskih, M. (MM-85)
- Sorok, E. (MM-85)
- Vilenskaja, L. (MM-85)
- Poljanitsko, S. (MM-105)

III. Laevaremonditeaduskond.

- Kohv, F. (L-22)
- Urm, L. (L-22)
- Anton, A. (L-22)
- Puškarev, V. (L-41)
- Volšonok, O. (L-41)

- Annus, E. (L-42)
- Silin, A. (L-61)
- Barski, B. (L-81)
- Zakolupin, A. (L-81)
- Kaur, V. (L-83)
- Bitšutš, A. (L-83)
- Toimats, H. (L-84)
- Seržanov, V. (L-101)
- Põdra, A. (L-103)

IV. Keemia-mäeteaduskond.

- Johannes, E. (K-21)
- Laansoo, E. (O-21)
- Marran, T. (O-21)
- Siid, R. (O-21)
- Politanov, L. (O-21)
- Rätsep, Ü. (O-21)
- Üksti, E. (O-21)
- Pedaro, L. (KS-42)
- Tehver, O. (KS-42)
- Lumet, E. (O-41)
- Skorohodov, V. (O-45)
- Vinogradov, D. (O-45)

V. Insener-majandusteaduskond.

- Paap, A. (IM-21)
- Lairoos, E. (IM-41)
- Lõhmus, M. (IM-21)
- Laast, R. (IM-81)
- Rüütel, A. (IM-81)

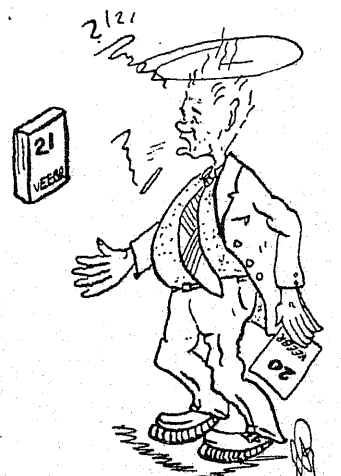
MEES MUSTAST NIMEKIRJAST

«Las pingutada teised vähe — ei minule see korda lähe. Noh, oli väike viperus... kuid käes on sessi pikendus!»

«On alles seitsmes veebruar! Küll jõuab! Küllap ikka saab! Veel kolmeist päeva on mul ees.» — ja mõnuleb me kange mees.

«No to hoo pime! To hoo hull! Nüüd juhtus alles täitsa pull! Kas veel direktor pikendab!? Mis minust vaesest nüüd küll saab!?»

15. veebruaril k. a. kogunes õpperühma MS-42 termodünaamika loengule lisaks üliõpilastele arvukas auditoorium dots. J. Ivandi endistest õpilastest.

Siin oli nii TPI õppejõude, soojusenergeetika kateedri töötajaid kui ka väljaspool TPI-d töötavaid seltsimehi. Nad tulid avaldama oma lugupidamist ühele TPI vanemale ja armastatavale õppejõule — Soojusenergeetika kateedri juhatajale dots. Jaan Ivandile tema 60-nda sünnipäeva puhul.

Dots. J. Ivand on TPI kollektiivis tuntud oma väsimatu töövõime, suure põhjalikkuse ja nõudlikkuse poolest nii õppe- kui ka teaduslikus uurimistöös. Dots. J. Ivandit iseloomustab suur heatahtlikkus ja abivalmidus nii üliõpilaste kui ka kaastöötajate vastu.

Suure panuse on dots. J. Ivand andnud eestikeelse teaduslik-tehnilise literatuuri rikastamisel. Sõjajärgsel perioodil on tema sulest ilmunud õpikud «Tehniline termodünaamika» I ja II ja «Sisepoleemismootorid».

Soovime oma lugupeetud õpetajale väsimatut inau ja edu ka eespidises töös.

TPI SOOJUSENERGEETIKUD

AUTASUSTATI ÜLIÕPILASTE TEADUSLIKKE TÖID

Neil päevil tehti teatavaks NSVL KHM poolt korraldatud üliõpilaste teaduslike tööde ülevaate tulemusel. Tallinna neljast kõrgemast õppeasutusest esitas ülevaatele kõige rohkem töid meie instituut.

Esimese preemia vääriliseks tunnustati 2 teaduslikku tööd.

1) J. Laks, A. Jaanivald «Puhku-Nõmme hüdroosolme ruumiline modelleerimine».

2) M. Tulp, H. Voore, E. Murde «Põlevkivi väävli jaotusest termilise lagunemise käigus».

Laksi ja Jaanivaldi poolt teostatud töös, mis viidi läbi Puhku-Nõmme hüdroelektrijaama mudelil, uuriti hüdraulilisi nähtusi, selgitati võimalikud režiimi ebanormaalsused mõningates ekspluaatsiooni tingimustes ja tehiti ettepanekuid projekti oluliseks parandamiseks.

Keemia-mäeteaduskonna üli-

õpilaste töös uuriti põlevkivi väävli jaotumist poolkoksiitumise protsessis. Nädati peamised seaduspärasused väävli jaotumisel kasvavalt väävli teisendite. Töö omab praktilist ja teoreetilist väärtust põlevkivi analüüsi väljatöötamisel.

Kõrgema Hariduse Ministeeriumi aukiri omistati järgmistele teaduslikele töödele:

1) Ü. Ennuste, T. Laur «Eel-pingutatud raudbetoonelementidega raudbetoonkonstruktsioonid».

2) A. Ots «Koormise ökonoomsusest jaotumise soojuselektrijaama agregaatide vahel».

3) H. Kroon, L. Tiitus «Loomuliku valgustuse lahendus tüüpprojektides».

4) H. Kerde «Suurte plokide kasutamise võimalused ENSV-s».

TPI UTU

100 AASTAT SUURE VENE TEADLASE N. I. LOBATŠEVSKI SURMAST

Teaduse ajaloo on raske leida niivõrd suuri ja põhjalikke pöördelid, mis oleksid võrreldavad mitte-eukleidilise geomeetria loomisega. Ameerika avastamine Kolumbuse poolt ei tähendanud veel vanade ettekujutuste ümberlükkamist ning isegi Kopernikul oli kergem peatada päikest ja panna liikuma meie Maad, kui vähendada kolmnurga nurkade summat, viia paralleeljooned lõikumisele või sundida laialijooksma ristjooned antud sirgele. Niivõrd ulatuslik oli Lobatševski poolt tehtud pööre, mis otsustavalt ja lõplikult pani punkti rohkem kui 2000 aasta vältel kestnud katsele tõestada Eukleidese viiendat postulaati.

Lobatševski ideed olid niivõrd sügavad ja uued, et tema kaas-aegsed teadlased ei suutnud neist aru saada. Mitte-eukleidilist geomeetriat peeti umbes poole sajandi vältel ainult abstraktseks matemaatikute mõttearenguks, nurjatuks ajaraikamiseks. Alles poolsada aastat pärast Lobatševski surma sai tema poolt loodud geomeetria täieliku tunnustuse.

Lobatševski nimetas oma geomeetriat «ettekujutatavaks» geomeetriaks, et mitte vastu sattuda tolleaegsetele filosoofilistele vaadetele, kuid temas siiski alati püsis lootus, et just tema geomeetria peegeldab reaalselt maailma. Sellest on tingitud ka Lobatševski huvi astronoomia (ning ühtlasi ka arvutusvõtete) vastu, kuna ta lootis, et just mõõtmised kosmilises ulatuses tõestavad tema geomeetria kehtivuse. Teatavasti tolleaegne sellelaadne tõestus oli määratud nurjumisele, sest Lobatševski geomeetria on palju sügavam ja komplitseeritum, kui seda võis tol ajal arvata.

Millist rõõmu oleks tundnud Lobatševski, kui ta oleks teadnud, et tema julgeim unistus täitub ja veelgi suuremal mää-

ral, kui ta ise seda arvas.

Kogu oma elu jooksul oli Lobatševski tunnustamata ja üksinda, — asjaolu, mis põhjustas tema isikliku tragöödia, enneaegse vananemise ja surma.

Ekslik oleks arvata, et praegusel ajal Lobatševski õpetus oleks juba täiesti ammendatud. Kaasaegsed mikro- ja makrokosmose uurimused on tihedalt seotud Lobatševski geomeetriaga. Arvestades seda, kui võrd palju aktuaalseid probleeme on lahendada neil aladel, näeme, et Lobatševski kuulub mitte ainult minevikku ja olevikku, vaid ka tulevikku.

Nikolai Ivanovitš Lobatševski sündis 2. novembril 1793. a. Nižni-Novgorodi kubermangus vaese ametniku perekonnas. Gümnaasiumi õnnestus temal pääseda ainult tänu oma ema energiale. Neljateistkümneme aastasel on ta juba äsja avatud Kaasani ülikooli üliõpilane ja siin kulgeb ka tema edaspidine elu. 21-aastaselt on ta adjunkt ja 23-aastaselt erakorraline professor. Neil aastail, s. t. 1816—1817 ta tuli esimest korda nende küsimuste juurde, mis töid temale maailmakulsuse — paralleeljoonte aksioomid. 1827. a. saab N. I. Lobatševski Kaasani ülikooli rektoriks ja on sellel kohal 19 aastat. 14. augustil 1846. a. vallandatakse ta reaktioonilise tsaarivalitsuse ametnikke poolt otmatalt nii rektori kui ka matemaatika professori kohalt. Sellest hoobist Lobatševski enam ei paranenud. Tema tervis halvenes kiiresti ja 24. veebruaril 1856. a. ta suri.

Võib kujutella, kui viljakaks oleks kujunenud Lobatševski töö siis, kui ta oleks töötanud ühises rindes vastava kollektiiviga, vastavas teaduslikus uurimisasutuses, nagu see on võimalik nüüd, nõukogude korra juures.

A. GARSNEK

1955/56. õppeaasta talvine eksamissessioon kulges mehaanika-kateedruskonnas küllaltki pingerekkalt, kuna TPI direktioon oli otsustanud rangelt täita NSVL KHM käskkirja nr. 803 ja samal ajal oli ka tõusnud õppejõudude nõudlikkus eksamitel.

Eksamissessiooni tulemused polnud kiiduväärsed, kuna võlgnike arv ulatus tervelt 91 üliõpilasele. Enamus akadeemilisi võlglasti omasid võlgnevust ühes aines, kuid leidis ka neid, kellel eksamissessioon lõppes kuni kolme võlga.

Olnuks normaalne, et võlglaste õiendanuks oma võlgnevusi juba kevadsemestri esimestel päevadel, et siis täie jõuga pühendada uutele ülesannetele, kuid enamuse võlgnike suhtumise võlgadesse ja üldse oma tööülesannetes oli sedavõrd loid, et võlgnevuste likvideerimisele asuti alles vahetult enne viimast tähtaega. Nähtavasti loodeti ikkagi veel igasuguste ebanormaalsetele pikendustele. Seetõttu oli 20. veebruaril teaduskonnas veel 19 võlglast kokku 24 võlga. TPI direktioon, arutunud võlgnike küsimust ja kaalunud tekkinud olukorda, otsustas kustutada osa võlgnike TPI üliõpilaste nimekirjast.

Märgitud otsus peaks olema hoiatuseks mitmetele üliõpilastele seda enam, et kevadisel eksamissessioonil on otsustatud muuta distsipliinõuded veelgi rangemateks, mis teeb otsustavalt lõpu lohakale suhtumisele õpetusesse. Ka need üliõpilased, kellele anti veel võimalus ühekordseks võla likvideerimiseks, peavad olukorda analüüsima kriitiliselt ja jõudma selgusele, kas nad soovivad omandada kõrgeimat haridust või on neil otstarbekas juba viivitamatult asuda tootvale tööle.

E. SOONVALD, mehaanikateaduskonna dekaan

HUVITAVAL SUUSAMATKAL

Mõte korraldada suusamatk talvisel õppetöö vaheajal tekkis meil juba sügisel. Aegsasti asusime tegema ettevalmistusi: muretsetime vajaliku varustuse ja valisime marsruudi.

Üksmeelselt otsustasime läbida I raskuskategooria matkamarsruudi: Aegviidu — Järva-Madise — Järva-Jaani — Koeru — Rakke — Väike-Maarja — Porkuni — Rakvere — Neeruti — Tapa — Ambla — Aegviidu, kogupikkusega 190 km.

Lõpuks saabus see päev, mil meie ehitusteaduskonna 5 turist — Liidia Tiitus, Agnes Truuvort, Henn Luks, Ilja Auriste ja Rein Väiba asusime Nelijärve turismibaasi ees suuskadele.

Hoolimata sellest, et kohe esimestel kilomeetritel üks grupiliige murdis suusa, suutsime täita päeva plaani.

Järgmisel kahel päeval muutus ilm väga külmaks — hommikuti oli temperatuur alla —30°C. Pidevalt vastu puhuva tuule tõttu olime sunnitud edasi liikuma ühikeste etappide kaupa. Seega jäime kahe päeva jooksul graafikust maha 10 km võrra.

Järgnevatel päevadel ilm pehmenes, temperatuur oli lõuna ajal ca —20°C. Sõit läks edasi hoopis lõbusamas meeleolus.

Rakvere lähistel, Ninni mägedes avanesid meile esimesed võimalused proovida mäest laskumist. Tulemused polnud paksu lume ja seljakottide tõttu eriti hiilgavad — kulutasime pool tundi murdunud suusa parandamiseks. Sellised vahejuhtumid meie tuju ei rikkunud.

Üheks ilusamaks kohaks, mida läbisime, oli Neeruti oma laulusõnades kiidetud mägedega. Halva mulje jättis ainult Neeruti

lossihoone, mis on täiesti hoolestusse jäetud ja lagunemas.

Neeruti mäed ületasime kompassi järgi, võttes suuna otse Tapale. Meie fotograafidel oli tublisti tööd, sest igal sammul avanes uusi ja uusi imekauneid vaateid — lume rüppe peidetud metsajärved, räästani lumme mattunud metsavahi maja, lume koorma all looka vajunud puud jne. jne.

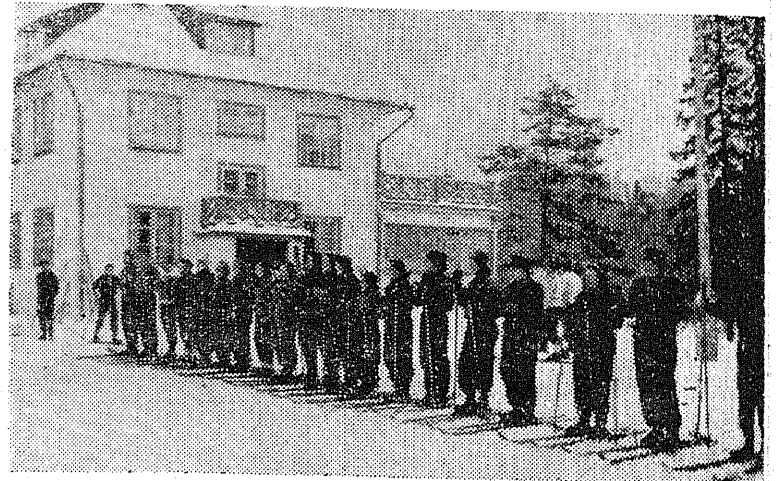
Meie matka igavaimaks osaks oli etapp Tapa—Ambla. Tapalt võtsime suuna üle väljade paistvale Ambla kirikule, mille hoolimata meie tõsisest edasirühkimisest näis pidevalt kaugenevat. Mõnele mõhele tulid juba kurjad sõnad huulile. Kulus kau-

nis hea tükike aega kuni need 12 igavat kilomeetrit läbisime.

Kaheksanda matkapäeva lõunaks jõudsime Jäneda Põllumajandustehnikumi, siin peatusime pisut ja siis liikusime mööda mäeseljandikku Nelijärve poole. Enam-vähem õnnelikult saime alla Nelijärve külastajate hulgas kuulsaks saanud langusest Jõe ääres. See oli ka meie viimane takistus teel, sest veidi hiljem lõpetasime sõidu Nelijärve turismibaasi ees.

Peab ütleva, et rasketest ilmastikutingimustest hoolimata mõõdukas matk hästi andes meile tulusaid kogemusi järgnevatel matkade jaoks ning uut indu algavaks õppesemestriks.

R. VALBA (E-85)

TPI Kehalise kasvatus ja spordikateedri ning TPI Spordiklubi poolt talvisel õppevaheajal korraldatud ühiskondlike instruktorite seminarist ning kollektiivide ja spordisektsioonide aktiivide puhkelaagrist osavõtjaid Aegviidu-Nelijärve Turismibaasi ees enne järjekordsele matkale asumist.

VAHEAJAL LENINGRADIS

Väljas on pakane. Meie aga sõidame mugavas, soojas rongis Leningradi poole. Loodame seal näha palju huvitavaid...

Lülitusime kiiresti suurlinna elu. Hankisime kõigepealt piletid teatrisse ja alles siis hakkasime mujal ringi vaatama.

Trammioaguni aknast linnaga tutvumine polnud eriti sobiv — külm oli katnud aknad paksu härmatisega ja temperatuur vagunis ei erinenud oluliselt välistemperatuurist. Palju parem polnud olukord ka trolleibusside ja autobussidega. Mugavaimaks liiklusvahendiks oli metroo. Paariminutilise sõit eskalaatoril ja meie ees avanesid suurepärase ehitused, maa-alused paleed. Elektrikell jõudis harva näidata aega üle kolme minuti, kui väljus järjekordne mugav rong. Suurele liiklussagedusele vaatamata olid rongid küllaldaselt koormatud igal kellaajal.

Tutvusime Nevski prospekti ja teiste peatänavatega, ehitustega, mis jäädvustavad nende loojate — Rastrelli, Rossi, Voronihhni ja teiste arhitektide nimesid. Muidugi ei jätnud me vaatamata mööda Pulkovo meridiaani kulgevat Stalini-nimelist prospekti — Leningradi suurimat magistraali. See jagab kaheks NSV Liidu ühe tähtsaima tehase — Leningradi «Elektrosila» territooriumi. Meil õnnestus viibida selles suurepärases käitis, kus valmistatakse suuri elektrimasinaid. 100 000 kW võimsusega turbogeneraatori staatori väljavõimiseks tsehhist ei piisa 120-tonnisest kraanast. Parajasti oli käsil blumingu mootorite valmistamine,

millede mähised on ette nähtud voolule kuni 20 000 A. Ekskursioonijuht näitas meile puurmasinat, mis oma suurusel jätab varju enamuse Tallinna tehaseis nähtuist ja seletas, et seda «väikest» seadet tõstetakse detaili juurest detaili juurde. Ja tõesti, nii on lihtsam. Eriti veendusime selles kui jälgisime hüdrogeneraatori monteerimist, mis oli määratud Kuibõševi hüdroelektrijaamale. Avaras tsehhis monteeriti staatoreid läbimõõduga 18 ja kõrgusega 4—5 meetrit. Naabertsehhis töödeldi parajasti sellise hülgase võlli. Nähtut on raske kirjeldada!

Palju huvitavat pakkus Leningradi Tehnika Majas korraldatud alalise tööstusnäituse külastamine. Suurepärase mulje jätsid Ermitažis, Vene muuseumis, Sõja-Meremuuseumis ja ristlejal «Aurora» välja pandud eksponaadid.

Suurepärase oli India tarbekunst näitus. Keegi meist ei jätnud kasutamata juhusit viibida stereokinos.

Meil õnnestus osa võtta ka üliõpilaste-isetegevuste kontsertidest Leningradi Riiklikus Ülikoolis ja Polütehnilises Instituudis. Olime üllatunud üliõpilaste suurepärasest esinemisest...

Ei saa jätta rääkimata LPI ühiselamust, millede ühes korpuses elasime ka meie. Suur viiekordne hoone avarate akendega sisaldab umbes 400 tuba, mahulades seega üle pooleteise tuhande üliõpilase. Selliseid korpusi on mitu. Korpusete vahel asub sõõkla, mille avar saal mahutab korraga ligi kolmsada inimest. Kolm kuni viis kassat

täidavad vahetpidamata tellimus ning iseteenindamine vähendab ajakulu miinimumini. Sõõkla avatakse varahommikul ja ta töötab lühikeste vaheaegadega hilisõhtuni. Võib julgesti öelda, et see on üks suurima läbilaskevõimega sõõklaid Leningradis. Lisaks sellele on igas korpuses einelauad, millistest võet osta sooja einet ning mitmesuguseidprodukte. Hästi lahendatud elu- ja toitlustingimuste kõrval pole unustatud ka meelelahutuslikke külge. Korpuses on klubid televisoorite, raadiovõtjate ja mitmesuguste mängudega. Ühes korpuses aga asub mahukas klubi ja kinosaal. Korpusete läheduses on liivahi...

Kiirelt ja huvitavalt möödus talvine õppevaheaeg sõbralikus Leningradis.

RUHM EKSKURSANTE

TEADAANNE

Pühapäeval, 27. veebruaril k. algusega kell 11.00 toimub VII auditooriumis komsomolite tiivi koosolek. Arutatakse instiituudi komsomolite päevakäik musi.

Palume kõigi komsomolite vastiste osavõttu.

ELKNU TPI Komitee

TOIMETUSE KOLLEGIUM

V. Garina (toimetaja)

O. Bussel (toimetaja asetäitja) Laksberg, Saarepera, Hallik, Pikaljova, Annus, Ausmees, Pello, Sandrak, Tambet, Seper ja Viljarand.